

Verdeelde meningen over Amerikaanse ambassade: sloop of behoud?

Wat doen wij met het ambassadegebouw als de Amerikanen over enkele jaren uit de binnenstad vertrekken? Gaan wij het in 1959 opgeleverde gebouw van architect Breuer in oude glorie herstellen? Of met grote of kleine aanpassingen geschikt maken voor een nieuwe functie? Of willen wij nieuwbouw aangepast aan de omgeving of nieuwbouw zonder beperkingen vooraf? De meningen zijn verdeeld.

De Amerikaanse ambassade in aanbouw (Fotobureau Stokvis, collectie Haags Gemeentearchief)

Illustratief is de recente brief van het Haags Monumentenplatform, waarin ook de Vrienden vertegenwoordigd zijn. Het platform kon niet tot een unaniem oordeel komen, maar is in meerderheid voor behoud en bescherming van het gebouw. De brief pleit tevens voor een zinvolle herbestemming, een toegankelijke publieke functie. De daarvoor eventueel benodigde aanpassingen aan

het gebouw mogen niet onomkeerbaar zijn. Indien toch tot sloop en nieuwbouw zou worden besloten, moet dat in overeenstemming zijn met de

omgeving en in samenhang met het nieuwe Hoge Raad-gebouw aan het Korte Voorhout.

De discussie wordt ongetwijfeld vervolgd.

René Vlaanderen – foto's Rob van Kleef

Eveline Blitz en Gwen MaclainePont van de werkgroep Stadsbeeld en Stadsgroen openen de discussie in *Ons Den Haag* 2008 nr. 5. Daarna hebben diverse enquêtes en debatbijeenkomsten plaatsgevonden. Aanvankelijk leken de meeste mensen voor sloop, maar naarmate de discussie vordert, groeit het aantal mensen dat de voorkeur geeft aan behoud. Het beeld is verre van eenduidig en bovendien zijn aan de verschillende voorkeuren vele mitsen en maren verbonden. De een voelt wel voor herstel van het oorspronkelijke gebouw, maar niet voor aanpassingen (of omgekeerd) of voor een 'historiserende' gevel alleen aan de kant van het Lange Voorhout. De ander pleit voor nieuwbouw, mits die zich aanpast aan 'het stedenbouwkundige DNA' van de omgeving (of omgekeerd). Weer een ander benadrukt het belang van samenhang met de nieuwbouw van de Hoge Raad aan het Korte Voorhout, waar nu nog de Franse ambassade en het AXA-gebouw staan. En tot slot is er de groep die een passende nieuwe bestemming van die belangrijke plek bij de entree naar de binnenstad centraal stelt.

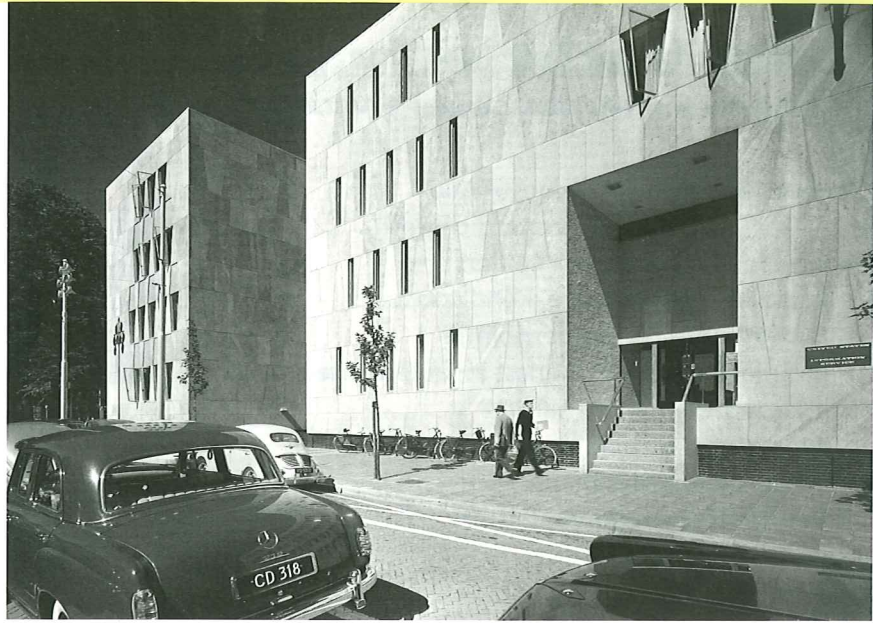
Zinvolle herbestemming met een toegankelijke publieke functie

De Amerikaanse ambassade zoals die tegenwoordig is afgeschermd van de stad. Foto Heemschut

De Amerikaanse ambassade in Den Haag in 1960. Als de huidige veiligheidshekken rond de ambassade zijn verwijderd komt het kenmerkende gebouw weer beter tot zijn recht. Alleen de auto's van 1960 zijn gedateerd, maar niet minder fraai. Foto: Jan Versnel/MAI.

Twée belangrijke monumenten erbij?

Zuid-Holland

Den Haag / Rotterdam - Al eerder is op deze plaats bericht over de pleidooien van Heemschut Zuid-Holland om restaurant Old Dutch in Rotterdam en het gebouw van de Amerikaanse ambassade in Den Haag als gemeentelijke monumenten te erkennen. Beide gemeentebesturen hebben inmiddels een besluit genomen, maar wel verschillend.

Old Dutch monumentaal restaurant

Op 2 juni heeft het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam besloten Old Dutch aan te wijzen als gemeentelijk monument van Rotterdam. Een succes voor Heemschut! Daarmee is de cultuurhistorische waarde van Old Dutch erkend als een goed herkenbare herinnering aan het noodwinkelcentrum Dijkzigt na het bombardement op Rotterdam. Dat winkelcentrum functioneerde in de jaren veertig, vijftig en zestig als één van de belangrijkste commerciële subcentra in Rotterdam. Het restaurant is een goed voorbeeld van de bijzondere wijze waarop de plaatselijke ondernemers met beperkte middelen de acute nood naar bedrijfsruimte snel wisten op te lossen. Het ontwerp van architect J.A. Lelieveldt heeft waarde als redelijk gaaf bewaard gebleven noodvoorziening, uniek voor de wederopbouwperiode van Rotterdam. Door latere, ingrijpende stedenbouwkundige ingrepen is Old Dutch een solitair incident geworden in dit gebied. Het succes van Heemschut is nog niet definitief. De eigenaar van Old Dutch is niet blij met de aanwijzing. Hij heeft inmiddels een advocaat in de arm genomen om de aanwijzing aan te vechten en een bezwaarschrift ingediend. Wordt dus nog - in elk geval via de website - vervolgd.

Aarzelingen rond Amerikaanse ambassade

Ondanks een uiterst positieve cultuurhistorische verkenning over de Amerikaanse ambassade in Den Haag, in opdracht van de gemeente geschreven door Wijnand Galema en Fransje Hooimeijer, heeft het college van B & W met de verantwoordelijke wethouder Norden nog geen beslissing durven nemen. Het gebouw van de Amerikaanse architect Marcel Breuer (1902 -1981) is, vindt onder meer Heemschut, als gemeentelijk monument aan te merken.

Het college stelt dat er ook tegengestelde oordelen van kenners en bewoners zijn en wil de voor- en nadelen 'goed tegen elkaar afwegen'. Ook worden Hagenaars uitgenodigd hun mening te geven of het gebouw moet blijven en of het een beschermd monument moet worden.

Gemeenteraadslid David Rietveld heeft inmiddels voorgesteld er als nieuwe bestemming een stoelenmuseum te vestigen. Ook werd al een 'Marcel Breuer Designmuseum' voorgesteld.

Op 2 juli was het precies 50 jaar geleden dat het gebouw van Breuer is opgeleverd. Daarmee voldoet het thans aan het criterium van minister Plasterk voor aanwijzing als rijksmonument uit de periode van de wederopbouw. Op zijn vorig jaar gepresenteerde groslijst van 100 wederopbouwmonumenten stond al wel het eveneens door Breuer ontworpen warenhuis van De Bijenkorf in Rotterdam. Heemschut nodigt bij deze Plasterk uit het twijfelende Haagse college uit de impasse te helpen door het gebouw aan te wijzen als Rijksmonument. ■

Ewout van der Dussen